ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქალაქის ელექტრონული ვერსია ინტერნეტში:
http://www.opentext.org.ge/lelo

ლელო

№ 48
(11 914)

24 – 27 ივნისი, 2005 წ. ფასი 40 თ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ისტორიული მოვლენა საქართველოს და ქართული სპორტის ისტორიაში!

სეულის გენერალური მდივანი **ემზარ ზენაიშვილი** ამ ორგანიზაციის დაარსების დღიდან არაერთხელ მისულა ტრიბუნასთან და ასეთ არაერთხელ დაუფიქრებია ოფიციალურად სასიხარულო ამბები, მაგრამ ის მისია, რომელიც გუშინწინ, 22 ივნისს მან შეასრულა, ისტორიულია, როგორც პირადად მისთვის, ისე მთელი ჩვენი ქვეყნისთვის.

გახსნა რა რიგგარეშე სესია, სეულის პრეზიდენტმა **ბადრი პატარაცაიშვილმა** კომიტეტის წევრებს გააცნო დღის წესრიგის ერთადერთი საკითხი: „2014 წლის ზამთრის XXII ოლიმპიური თამაშების საქართველოში ჩატარების წინადადების შესახებ". სწორედ ამ საკითხთან დაკავშირებით გამოუცდა ინფორმაციით ე. ზენაიშვილი და ეს ნიშანდობლივიც იყო — მისი მონაწილეობით შეიქმნა სეულ-ი და ამ ხნის მანძილზე შეინარჩუნა „შეუცვლელი" გენერალური მდივნის სახელი. ე. ზენაიშვილმა თავის გამოსვლაში თქვა, **რომ** მიღებული ბორჯომის რაონის გამგეობის თანხმობა ბაკურიანში თამაშების მასპინძლობაზე და განმარტა აუცილებელ პრაცედურასთან დაკავშირებული ორგანიზაციული მხარე — 28 ივლისიდე სოჭ-ში **შესატანი** 150 ათასი აშშ დოლარი განმცხადებლის (ალიანტის) სტატუსის მოსაპოვებლად. შეორე ეტაპი წელთელს აგვისტოდან იწყება და გაისად იანვრის ბოლოს მთავრდება სოჭ-ის კითხვაზე გაცემული პასუხის წარდგენით. კითხვა-პასუხი კი კომპეტენტად მოიცავს ყველაფერს, რაც დაკავშირებულია თამაშების შეუფერხებლად და მაღალ დონეზე ჩატარების მოთხოვნებთან. ზუსტად ორი წლის შემდეგ, ანუ 2006 წლის ივნისში, თამაშების მასპინძლობისთვის კანდიდატის სტატუსის მოსაპოვებლად დასახელებმა რამდენიმე კონკურენტი, რომლებმაც დაუფლებლივ უნდა გადაანაწილონ სოჭ-ში კიდევ ხახვაირი მილიონი აშშ დოლარი. საბოლოოდ შერჩევის პროცესს კი წერტილი დაესმება 2007 წელს სოჭ-ის სესიაზე, სადაც გამარჯვებული კანდიდატი უკვე თამაშების მასპინძად გამოცხადდება. დამარცხებულებს შეტანილი თანხა უკან აღარ დაუბრუნდებათ.

პრეზიდენტი მისჭედ საქართველო მხარს უჭერს 2014 წლისათვის ზამთრის ოლიმპიადის საქართველოში მოწყობას.

გადაწყვეტილება მიღებულია – საქართველო 2014 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობისთვის ბრძოლაში ჩაება.

თვალსაჩინოებისთვის ე. ზენაიშვილმა ტურინში ზამთრის 2006 წლის ოლიმპიადაზე გაამახვილა ყურადღება და ასეთი ფაქტებიც 'მოიტანა: თამაშების 15 დისციპლინაში 85 ქვეყნის 2500 სპორტსმენი იასპარეზებს, ოლიმპიადას მოემსახურება 20 ათასამდე მოხალისე და 700-მდე მსაჯი, თამაშებს გააშუქებს მასმედიის 10 ათასზე მეტი წარმომადგენელი, სპორტ სტუმართა რაოდენობა კი 1500-მდეა.

შემდეგ ბ. პატარაცაიშვილმა სიტყვა გადასცა საქართველოს სპორტის ზამთრის სახეობების პრეზიდენტს **გოგი თოფაძეს**. მის გამოსვლაში რელიეფურად, მაგრამ ობიექტურად შეფასდა თამაშების კანდიდატობის სტატუსის მოპოვებისთვის წამოწყებული მოძრაობა.

სესიას ესწრებოდა საქართველოს პრეზიდენტი **მიხეილ საკაშვილი**, რომელმაც თავის გამოსვლაში მხარი დაუჭირა სეოულის ინიციატივას და აღნიშნა, რომ: „ოლიმპიური თამაშების ჩატარებაზე პრეტენზია სიმბოლურად პოლიტიკურ დატვირთვასაც ატარებს". ამით ქვეყანა ამტკიცებს, რომ მშვიდობიანი განვითარების გზას ირჩევს და არ სურს ომი და კონფლიქტები არც ქვეყნის შიგნით, არც — ქვეყნის გარეთ" (პრეზიდენტის გამოსვლის სრულ ტექსტზე „ლელო" ცალკე გამოაქვეყნებს).

სესიამ ერთხმად დაუჭირა მხარი დადგენილებას, რომლის მეოთხე პუნქტში წერია: „ოლიმპიური ჩარტის 34-ე მუხლის შესაბამისად ეთხოვოს საერთაშორისო ოლიმპიურ კომიტეტს განიხილოს და მიანიჭოს ბორჯომს (საქართველო) ზამთრის XXII ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის განმცხადებლის (ალიანტის) სტატუსი".

თენგიზ თოდუაშვილი,
თორნიკე გაჩეჩილაძე.
ფოტოები რობერტ ბაგრიანისა.

პროფკავშირი – სახელმწიფოს!

„ქარიშხალას" კოვლექსი და დიდების ძვლოსნობის მანექი სახელმწიფოს გადაეცა

ასეთი გადაწყვეტილებით დასრულდა დავა პროფკავშირული ქონების გასახელმწიფოებრიობისთვის. ჩვენ პარტიული ბაზებით ერთ დაინტერესებული, თორემ პროფკავშირების ქონების სრულად (ურორტები, პოლიკლინიები, დასასვენებელი ბანაკები, დედათა და ბავშვთა სახლები, თვით შრომის სასახლე და ა.შ) რა ბედისწერაა.

ამ დღეებში გაიმართა საქართველოს პროფკავშირების გაერთიანების სამჭოს სხდომა, რომელმაც მიიღო გადაწყვეტილება სხვა მთელ რიგ ობიექტებთან ერთად სახელმწიფოს გადასცეს თბილისში უნივერსიტეტის ქუჩაზე მდებარე კომპლექსი საზოგადოება „ქარიშხალას" სპორტკომპლექსი და წერეთლის ქუჩაზე მდებარე მძლეოსნობის სასახლე (მანეჟი).

გადაწყვეტილების მეორე პუნქტში ვკითხულობთ: **ქვეყანაში სპორტის განვითარებაზე ზრუნვა ხორციელდება პრეზიდენტის პატრონაჟით და შემუშავებული კონცეფციის შესაბამისად, მიჩნეულია, რომ სპორტს და მის განვითარებას უნდა მიეცეს ერთი პატრონი – სახელმწიფო.**

ჩინებულია! გვინდა ვირწმუნოთ, რომ სახელმწიფოსთვის გადაცემული სამეფოლის დიდმასშტაბიანი ეს ორი მნიშვნელოვანი სპორტული ობიექტი არა თუ დაიწყებას დაკარგავს, არამედ, ეეროპის ტანდარტების შესაბამის დონეზე მოეწყობიან ჩადგება ქართული სპორტის სამსახურში.

სპალგაზრდობის საკრთაშორისო თამაშებზე

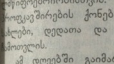

„ლელოს" წინა ნომერში გაეცნობით სამბატუმის წარმატებაზე ახალგაზრდობის საერთაშორისო თამაშებში.

თავისუფალი ჭიდაობაში ერთადერთი ქართველის მოპოვების შემდეგ მეორე პრიზიორი გახდა **ლევან ფილოთანი** (100 კგ), ბრინჯაოსმფლობე, როგორც ცნობილია, ორჯერ — ორი, ვერცხლის — ერთი და ბრინჯაოს სამი მედალი მოიპოვეს. შემდეგ მონაგარი გაიზარდა: ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში ჩემპიონები გახდნენ **რევაზ ღაჭაზი** (55) და **შმაგი ბახტაძეშვილი** (74), ვერცხლის მედალი წილად ხვდათ **აკაკი ჯოხაძეს** (84) და **ოთარ ბოლქვაძეს** (მძიმე), ბრინჯაოსი გახდნენ **თორნიკე ბახვაძე** (60), **მურმან სურმანიძე** (66) და **გიგი მორჩილაძე** (96).

ცალი შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ჩვენი ახალგაზრდა სპორტსმენები ჩემპიონი გამოდიან თამაშებში. ადრინდელ შეხვედრებში (13 მედალი) უკანასკნელებში კი ერთ-ერთ ბოლო ადგილზე ვიდებდით ხოლმე.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით მსოფლიოს ორგზის და ევროპის ჩემპიონი ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში **თემურ აფხაზავა** დაჯილდოდა ღირსების ორდენით.

გუშინ, საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ საკაშვილი საქალაქთაშორისო რბოლებში – ავტომანქანათა და ველოსიპედისტთა – გამართულ ესტაფეტას დაესწრო.

გუშინ, საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ საკაშვილი ავტომანქანათა და ველოსიპედისტთა ესტაფეტას დაესწრო.

სვალ სოფელ დიღომში

თავისუფალ ჭიდაობაში ჩაბუდა შორის სოფ. დიღმის ღია პირველობა ტრადიციულ და პოპულარულ ასპარეზობად იქცა. სპორტულ არენად გადაეცემულ სოფლის ყოფილ სავაჭრო ცენტრში გაშლილ ხალიჩაზე ხვალ 25 ივნისს, ათეულობით თანატოლი ჩაებრძვის ფიცხელ პაექრობაში.

ტურნირი სოფლის გამგეობის პატრონაჟობით ტარდება.

რაგბი. საქართველოს თასი

ა. **ჯგუფი:** ლელო — უნივერსიტეტი 58:0; აია — ლელო 19:41; ხულოანა — ჯოჯი 19:17; ჯოჯი — აია 11:14; უნივერსიტეტი — ხულოანა 22:31.

ბ **ჯგუფი:** არმაზი — თელავი 111:0; ლოკომოტივი — დინამო 63:0; აია — ლელო 19:41; აკადემია — დინამო 66:19; აკადემია — თელავი 161:0; არმაზი — თელავისელები 111:0; ლოკომოტივი — დინამო 63:0; არმაზი — ლოკომოტივი 12:32.

საკრიზო ადგილებს მიღწა

მოლდოველი დასრულდა მოჭადრაკე ქალთა ევროპის ჩემპიონატი. სამწუხაროდ, ქართველი მოჭადრაკეები სპრინზო ადგილების მიღმა დარჩნენ. 9-9 ქულით პირველი-მეორე ადგილები გაიყვეს უკრაინელმა **კატერინა ლაჭნომ** და რუსმა **ნადეჟდა კოზინცევამ**. დღეს მათ შორის გაიმართება ტაი-ბრეიკები და გამოვლინდება ჩემპიონი. 8,5-8,5 ქულის მქონე მეხუთე ადგილები გაიყვეს **ელენა ზაიაცმა** (რუსეთი), **სოფიო კოლასმა** (საფრანგეთი), **ელინა დანიელიანმა** (სომხეთი) და **ელენე დემბომ** (სპერნეთი). **ნინო ხურციძემ, ქეთევან არახამია-გრაჩევამ** და **მაკა ფურცხლაძემ** 8-8 ქულა მოაგროვეს. დანარჩენი ქართველი მოჭადრაკეების მონაგარი ასეთია: **ლელა ჯოგახიშვილი, მაია ლომინეიშვილი,** ანა **მაისურაძე** — 7,5-7,5 ქულა. **ნანა მაგნიძე** — 7 ქულა. **თამარ წერეთელი** — 6,5, **სოფიო გეგეჭკორი** — 5,5.

ევროპის ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალზე მონაწილე საქართველოს 18 წლამდე ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდის განცხადება

თარიღი. 2 – 9 ივლისი

მწვრთნელები:

ოთარ ქეცბაია (თბილისი)
ვალერი ქორძია (თბილისი)

მწვრთნელის ასისტენტი:

ვუდრარ რეხვიაშვილი (თბილისი)

ექიმი:

ნოდარ ჯაფარიძე (თბილისი)

მასაჟისტი:

ნოდარ ჯაფარიძე (თბილისი)

მძღოლი:

ალექსანდრე ბაკურაძე (თბილისი)

მეთარგმნელი:

ნინო ბერიძე (თბილისი)

მეკარეები:

დავით ლომაია (ფოთი)
ნიკა ლომსაძე (ფოთი)
ალექსანდრე ბაკურაძე (თბილისი)

მცველები:

ბუბა ბერიძე (ფოთი)
ნიკა ბერიძე (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)

ნახევარმცველები:

ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)

თავდამსხმელები:

ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)
ნიკა ბურდული (ფოთი)

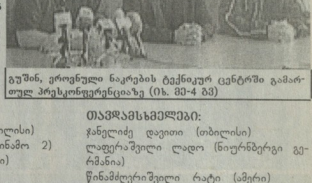

გუშინ, ეროვნული ნაკრების ტექნიკურ ცენტრში გამართულ პრესკონფერენციაზე (იხ. №3-4 გვ)

მოჭადრაკე ქალთა ევროპის ჩემპიონატზე

შპს ზაჭრო თელიას სახელობის თბილისის სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის ცენტრი მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი კადრებით ემსახურება როგორც სპორტსმენებს, ისე მოსახლეობას.

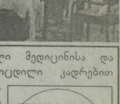

წარმოგთავაზებთ კომპეტენტური გამოკვლევები და მკურნალობა ისეთი დაავადებებისა, როგორიცაა: ოსტეოხონდროზი, ართროზი, სქლილობა, ინფორადიკულიტები, სხვადასხვა სპორტული თუ ყოფითი ტრავმები, სხვა თერაპიული და გინეკოლოგიური დაავადებები.

მისამართი: ჭავჭავაძის 49-ა (ვაკის საცურაო აუზთან).
ტელ: 23-59-59; 22-55-71. 10-დან 15 საათამდე.

მაგიდის ჩოგბურთი აღორძინდება

დღეს, საქართველოს სპორტის დეპარტამენტის სააქტო დარბაზში მაგიდის ჩოგბურთის ეროვნული ფედერაციის V ყრილობა გაიმართება. პირდაპირ უნდა ითქვას: მიუხედავად იმისა, რომ სპორტის ეს სახეობა ხელმისაწვდომია ყველა ასაკის ადამიანისათვის, ჩვენში იგი მასობრივი მაინც ვერ გახდა. რა ბაბილები გადაიდგმება მდგომარეობის გამოსასწორებლად?

„ლელოს" შეკითხვებს უპასუხებს ფედერაციის გენერალური მდივანი ტრისტან ბერაძე.

◆ *ბატონო ტრისტან, გახდება თუ არა მაგიდის ჩოგბურთი მასობრივი?*

— უნდა გახდეს.

◆ *რის ბარჯზე?*

— ორგანიზაციულ საქმიანობას თუ სწორად წარვმართავთ და ხელმძღვანელი ინსტანციებიდან მხარდაჭერა იქნება, პრობლემა აღვირად მოგვარდება.

◆ *როგორც ბმა გაეცანელთან ფედერაციის პრეზიდენტობაზე თბილისის პრემიერის თემურ ქურხულის თანხმობა მიღებულია, სასაუბრო პრეზიდენტობაზე კი პარლამენტარი გიგი წურწუმია მოთაზრება. ადასტურებთ ამ ინფორმაციას?*

— დიახ, ვადასტურებ. ბატონი თემურ ქურხული, ცხადია, ბატონი გიგიც, უალტრნატივო კანდიდატურები არიან.

◆ *რა ნიშნით შეჩერდა არჩევანი თემურ ქურხულზე?*

— ამ პიროვნების საქმიანი თვისებები, ეფექტურობა, ყველასთვის ცნობილია. არის ინიციატივიანი, გამოირჩევა ბალანსის მოსახლეობისთვის სასიკეთო საქმეების კეთებით. ამიტომაც იგი ხშირად იმსახურებს ქუჩის პრეზიდენტის მადლობას.

◆ *წინასწარ ხომ არ გაგეანალიზებინათ რამდენად მნიშვნელოვანს მისი პროგრამობას?*

— თქვენც, ჟურნალისტებმა ამაზე ლაპარაკი უხვრეტად მიბაძინა, მაინც გეტყვით. — ბატონ თემურს ჩაფიქრებული აქვს შექმნას მაგიდის ჩოგბურთის ცენტრი. რაც ჩვენში სპორტის ამ სახეობის ყველა თაობის აუხდენელი ოცნება იყო. მის გეგმაში შეიის აგრეთვე, მაგიდის ჩოგბურთის ფაროიდ დანერგვა ყველა ტიპის სასწავლებელში, საცხოვრებელ და დასასვენებლად საზოგადოებრივ თავშეყრის ადგილებში. შეიიქნა მაღალი ხარისხის ინვენტარს. დანარჩენ სიახლეებს ყრილობაზე შეიტყობთ. არ გავიგეწყდება, რომ სამივე გვაქვს სპორტის ოლიმპიურ სახეობასთან.

◆ *ალბათ, დაგეკითხებიათ, რომ ყველაფერი მზოლოდ სახურველ ხელმძღვანელზე არაა დამოკიდებული...*

— გეთანხმებით. თანადგომას გვპირდება პარლამენტარი ვალერი გიორგობანაძე, სპორტის დეპარტამენტის თავმჯდომარე დავით ნამოსელაური, თბილისის სპორტის სამსახურის უფროსი გიორგი ფქდუნაძე. ასე რომ, ყველაფერი კარგად იწყება.

◆ *წარმატებას გისურვებთ.*

— გმადლობთ!

ესაუბრა თ. თომაშვილი.

სწორ ჯანაშიას ხსოვნას

გასული საუკუნის 50-იანი წლებიდან მოყოლებული განსაკუთრებით გაიზარდა ლტოლვა კალათბურთისადმი, რასაც სტიმული მისცა უფროსი თაობის ქართული კალათბურთის თვალსაჩინო ოსტატების წარმატებებმა. ყველა მეტი მოზარდი ეტანებოდა „დინამოს" სექციას, სადაც ბრწყინვალე აღმზრდელი და პიროვნება გიორგი ავალიშვილი მოღვაწეობდა.

სოსო ჯანაშია 10 წლისა იყო, როცა ამ სექციას მიაკითხა. მაშინ გიორგი ავალიშვილთან ერთად უკვე ლეგენდარული მუშაობდა. ეს იყო 1966 წელს. სოსო ოსტატთა ნიჭიერი შეგირდი აღმოჩნდა. ჭაბუკთა შორის გახდა თბილისის და საქართველოს ჩემპიონი, 1971 წელს კი საქართველოს კალეთა ნაკრებში სსრ კავშირის პირველობაც მოიგო. მაშინ სოსო ჯანაშია დაუფიქრებლივ ჩარიცხეს სპეციალურ სპორტულ ინტერნატში და ლეგენდარულ ვერაფერ გიორგობანაძეს და ამორძალ სხირტლაძეს, მიხეილ ქორქიას, ზურაბ საკანდელიძეს, ლეგენდარულ ვასო პუღლაძეს და სხვათა გვერდით სოსო ჯანაშიამ „დინამოში" მოიპოვა 6 წელიწადი დაჰყო. ამ პერიოდში იგი გახდა „დინამოს" ცენტრალური სპეციალისტის ჩემპიონი, საქართველოს ჩემპიონი, სსრ კავშირის პრიზიორი, ევროპის ქვეყნების დინამოელის ჩემპიონი. მონაწილეობდა ყუბაში, ჩეხოსლოვაკიაში, ბელგიაში, პოლანდიაში, სომალეთი, იტალიაში გამართულ ამხანაგურ საერთაშორისო მატჩებში. იყო პირველი ქართველი კალათბურთელი, რომელსაც 1977 წელს მიენიჭა საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის წოდება.

სოსო ჯანაშიამ დაამთავრა თბილისის №2-18 საშუალო სკოლა, შემდეგ — სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის ტექნოლოგიური ფაკულტეტი. მუშაობდა საცეცხლებით მარნეულში, წცხვათში. შემდეგ — ქართულ-თურქულ ფირმაში, იყო წარმატებული ბიზნესმენი.

წელეულს 50 წლისა გახდებოდა. გარდაიცვალა 39 წლის ასაკში. დარჩა მეუღლე ლალი გვანცელაძე და სამი შვილი. უმცროსი, რატი ჯანაშია ჯერ ისევ მოსწავლეა. გვანცამ და თამომ უკვე საკუთარი ოჯახები შექმნეს და თითო შვილიც ყავთ.

ქართული კალათბურთის „ოქროს ხანის" ერთ-ერთი დირსეული წარმომადგენლის, სოსო ჯანაშიას ნათელ ხსოვნას დავიწყება არ უწერია.

მეგობრები.

ლევან გოთუას დაბადებიდან 100 წლისთავისთვის

მწერლობაში მთამსვლელობიდან მოვიდა

ბატონ ლევანს გადახსნებია ის აზვირები თავის სამშობლოზე, თავის ხალხზე დარდი და ფიქრი. იგი სიხარშიც კი თავისი ქვეყნის მშვენიერებას, მის მთებსა და მწვერვალებს ხედავდა: „ახალ უცნაურ მოძრაობა, რომ მოვხედე მანდ, გულით შევიგრძნო ქართული მზე, ხალხი, ჩემი საშობლოს ყოველი კუნჭული, მივეგებო მას, მოვეხვიო, მიეწვედე სულში და გულში, მივესიყვარულო..."

ლევან გოთუასთვის, გადაახსნებაში ცხოვრება უნით აუწერელი სატანჯველი. მის წინაშე მრავალგზის დასმულა ყოფნა-არყოფნის საკითხი, ხშირად, იგი, იმ გარდაცვლილი მეგობრის ბედსაც კი ნატრობს, რომელიც საქართველოს მიწაში განისვენებს: „არის იმდენად მძიმე განცდები და ემოციები, რომ მათი დაყოლწება არ შეიძლება და ისინი დიდხანს რჩებიან მეხსიერებაში. ვერავითარი ძალა მას ვერ ამოაგდებს. მართალია, ჟამთა ვლაა ანელებს მის სიცხარეს, მაგრამ ვერ შეუშავს დარჩენილ ჭრილობებს. ჩემმა ცხოვრებამ მე თითქოს ჩამრეცხა კიდეც. გამიფიანა სიცოცხლეც, მაგრამ უფრო მტკივნეულად. ყოფო მსოფლად გამიშვებდა გულში ჭრილობა ჩემი თავგადასავლის სახით... ეჰ, წერილს როცა ვწერ, თავი საქართველოში მგონია. მერმე, რომ მომაგონდება შვიდიათას კილომეტრზე გაკიდებული მანძილი, შეეპარება წერას და გულისხმად გადავიქცევი. გული მიგრძნობა, ამიტომ ვიყავი ასე დახარებული ქართულ კუთხეებს, ქართულ არე-მარეს, ხევებს, ქართულ წყვილადებს და ქართველ ხალხს. არაერთგზის შემპოვრებია ჩემი ალიონსაც ბეგი, რომელსაც უშბის უბეში ვალმოხდილს სძინავს. მე ეძინე ვალი მოეხადე, ხოლო ძილისა ეი, სრულიადაც არა ვიცი რა, მაგრამ ჯერ ცოცხალი ვარ და შეძლებისდაგვარად ერის ვალი მაინც მინდა მოვუხადო, სხვას რომ თავი დავანებოთ. ზეპირად, ახე შიგა და შიგ და ფრაგმენტულად წერა მეტად ძნელ-ცუდია, ზიანდება და კოჭლობს ფაქტების ისტორიული მხარე, აგრეთვე, მხატვრული დინება, მაგრამ თუ ვინმე ამ სტრიქონებს წაიკითხავს — იცოდეს, რომ თუ მოვიკოჭლე, ეს იმიტომ, რომ ხელ-ფეხზე იმდენი მავთული მეხვია — მთელ დედამიწას შემოერტყმოდა".

როდესაც ამ წერილებს კითხულობ, ტკივილისგან გული გეკუმშება, გრძნობ, რა განცდები იმსადები ამ სტრიქონების მიღმა, მაგრამ ისიც ნათელი ხდება, რომ მხილოდ ამაღლებულ, სამშობლოს სიყვარულის უსლიერეს გრძნობას შეუძლია ამ ტკივილების ატანა და ლევან გოთუაც, არაადამიანური მოთმინებით იტანდა ამ ტკივილებს. მრავალწლიანი ხოვანი მარწუხებით ხელფეხშებორკილ მწერალში, მაინც ვერ შეძლეს შემოქმედების გზნების ბანელება, ნიჭიერების მოეჩუხვის ცეცხლის ჩახშობა. ყოველ ფაქტს, კეთილ საქმეს თუ მნიშვნელოვან მოვლენას, რაც საქართველოდან მის ყურამდე აღწევდა, ბატონი ლევანი მწერლისათვის დამახასიათებელი განცდით აღიქვამდა და საკუთარ შემოქმედებით ქუროში აწრთობდა...

გადახსნებებიდან დაბრუნების შემდეგ, ლევან გოთუა, გარდა საზოგადოებრივი მოღვაწეობისა, თავისი ნაწარმოებების გამოცემის საქმესაც დიდი გულმოდგინებით შეუდგა. შესანიშნავ რომანებთან ერთად, ბატონმა ლევანმა თავის მოგზაურულ ჩანაწერებსა და ნარკვევებსაც მოუყარა თავი და „მგზავრული კრიალოსანის" სახით აკინძული, ცალკე წიგნად გამოსცა. ასევე ნაყოფიერი იყო ლევან გოთუას მოღვაწეობა მთამსვლელობაში. პოპულარიზაციას უწევდა ამ ეიკაცურ სპორტს და ანდამატივით იზიდავდა ახალგაზრდობას.

ლევან გოთუას ქართული მთამსვლელობის ისტორიისთვის, თავის თანამებრძოლ არაერთი მთამსვლელის ბიოგრაფია თუ დახასიათება დაუწერია, ზოგიერთი მათგანის ღვაწლი და დამსახურება თავისებურად შეუფასებია, რაც დღეს ფასდაუდებელ საგანძურს წარმოადგენს ძველი თაობის ქართველ მთამსვლელთა პორტრეტების აწყობაში. საბედნიეროდ, ჩვენი ოჯახის არქივში აღმოჩნდა ლევან გოთუას ერთ-ერთი ხელნაწერი, რომელიც მცე 30-იანი წლების ბოლოს ან 40-იანი წლების დასაწყისში უნდა იყოს დაწერილი. იგი წარმოადგენს პირველი ქართველი მთამსვლელი ქალის — ალექსანდრა ჯაფარიძის მოკლე ბიოსათვის, რომელიც ასე დასათაურებულ წერილს — „პრაქტიკოსად ერთადერთმა ჩანაწერს, დღეს, პირველად ვიგებთ ბიოგრაფიის ამ ეპიზოდს: „არსებობს ადამიანები, რომლებიც გვიოცებენ თავისი სიმშვიდით. მე, იგი, ალექსანდრა ცხარე კამათის პირობებშიც შინაგანი ყოველთვის შვიდად და გულისხმიერად გამოიყურებოდა. მაგრამ, როცა ფაქტს წყნარი ხმით ეწყებოდა საუბარს, ყველა უნებურად ჩუმდებოდა და ყურადღებით უსმენდა. იგი მინახავს ალპინისტურ ბანაკებში მოუსვენარ ვითარებაში, როცა მწვერვალის შტურმის წინ ზოგიერთ და საქმიანად იძლეოდა უკანასკნელ განკარაულებებს, თავისი შვიდი და მომქმედებით ყურადღებას აქცევდა ყველა წვრილმანს, უნებურად მუხტავდა სიმშვიდით ახალბედა ალპინისტებს, რომლებიც პირველ მწვერვალზე მიდილარებით მიდიან და გამოცდილი ინსტრუქტორებიც, რომლებიც მოუსვენრად გამოიყურებოდნენ. იგი, უზარმაზარ სურულანაძეკიდეული ენახე აიღლამრთულ ფირფარიწალზე, ოდესაც ყოველ თოკით უცარო ნაპრალის თავზე და ყველა ისეთივე წესით და თავშეკავებულ ფრთხილებით ეკიდებოდა ყოველივეს.

დიახ, ალექსანდრა ჯაფარიძის სახელი შეიდე და თავშეკავებულობის ნაპერწკალი განცვიფრებს.

მთამსვლელობას, იგი, 1923 წლიდან მიხდეს, როცა ალექსანდრე დიუმა-ბულლის მიერ პიწეხილი მცნარეურების ექსპედიციაში მონაწილეობდა.

იგი, როგორც მთამსვლელი, უფრო სია მთამსვლელ ჯაფარიძეთა შესანიშნავ ოჯახში. ამ ოჯახიდან იყო გამოსული მთამსვლელი სიმონ ჯაფარიძე, რომელიც 1929 წელს დღევის თეორეულზე, მაგრამ ამ მსხვერპლმა მხოლოდ გააძლიერა ალპინისტური მოძრაობა.

მეორე წელსვე (1930 წ.) ალექსანდრა ჯაფარიძემ, თავის ძმასთან — ალიოშასთან ერთად ალპინიზმის სპორტის ცნობილი ისტორიე ერთად განახორციელა პირველი საბჭოთა ასული ბეღუნულმთა ოთხეულზე, რომელიც დაეუოფილ ძმის ხსოვნას მიეძღვნა. ეს საკეირველი ალპინისტური „შურისძიება", თავისი არსით, ღრმად ადამიანურ გრძნობას წარმოადგენს, რომელიც სცილდება ალპინიზმის ფარგალებს.

ალექსანდრა ჯაფარიძის მთელი შემდგომი ალპინისტური მოღვაწეობა დაკავშირებულია იმ ასლებთან, რომლებიც ქართველი და საბჭოთა ალპინიზმისათვის სიტეპპოა. მაგ. 1934 წლის პირველი საბჭოთა ასული უშბაზე კაქალაინის ქედის ტრავერსი გაუვლია მონაკავეში, ფასის მთიდან წერტილამდე 1938 წელს და ბოლოს, წერტილიდან უშბაზის უმაღლესი ტრავერსი. განსაკუთრებით ფასეულია ის, რომ ალექსანდრას პირველებში პირმონეულადაა შერწყმული გამორჩეული ალპინისტური ტალანტი და ეეგაიეული ტალანტთან.

მან ასეულობით ახალგაზრდა მთამსვლელი აღზარდა. მისი უშუალო ხელმძღვანელობით სრულიყოფდა და იმსალებდა ეკალეიკაკის ალპინიზმის მრავალი ინსტრუქტორი.

იგი ალპინიზმში, მეცნიერებისა და მოწაფეებისათვის მართლაც ცოცხალი მაგალითია.

ოვსეი ჯაფარიძის საქართველოს ალ. ჯაფარიძის სახელობის ალპინიზმის სკოლის ხელმძღვანელი

ალპური კლუბის ღირსეული (გაგრძელება, დაიხ. ს. ქრონ" №47)

თსუ და «მართვე»

დასრულდა ჭალთა შორის კალათბურთში საქართველოს 2005 წლის ეროვნული ჩემპიონატი. ფინალურ ასპარეზობაში ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და „მართვეს" გუნდები. ნავარაუდევ სამრაყნდიან მატჩში წარმატება წილად ხვდა თსუ-ს გუნდს, რომელმაც საკმე ორ შეხვედრაში მოიმოყრა (78:62; 76:55). მესამე ადგილისთვის ბრძოლაში ბათუმელებმა იმარჯვეს, მეოთხე ადგილზე კი ქუთაისის გუნდი. ჩემპიონის შემადგენლობა: ანა ოროშვილი, მაია ჩარგეიშვილი, ეკა ჩალიკაშვილი, ნათია ცინცაძე, ანუკა ჩიქვაძე, მირანდა მგალობლიშვილი, ხათუნა სპანია, ლია ჩქვირაშვილი, ნათია ანდღულაძე, რუსუდან სიდამონიძე, დარეჯან ჩიჭირაძე, ნათია ცინცაძე, ნათია ცხადაძე, თამარ ჩხეიძე, მარიკა იმესაშვილი (მწვრთნელები: ელდარ კაპანაძე, იანა ავსაჯანიშვილი, ლამარა ბეგაშვილი).

მეორე ჭარიზორიანი ნინო ჯაფარიშვილი, სალომე ნათელაშვილი, ლიკა ჯგერენაია, ნანა ჯაფარიშვილი, მაკა ცუკაძიძე, მირანდა კანკია, ნინო ნინიძე, ქეთი გოგოთიძე, ეკა ცუცუნაშვილი, ანა ცინტაშვილი, ლელა ცაბაძი, ეკა მირიანაშვილი (მწვრთნელი შოთა იაკუბიანი).

ელდარ მალხაზიშვილი, ფოტოები ავტორისა.

მამის კვალზე

213 ჰაბეაი სამხატვრო მონაწილეობა საგარეჯოში საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელის, **როინ ყორღანაშვილის** სახელობის მძიმეიმატლეტური ტურნირში 1989-1991 წლებში დაბადებულ ჭაბუკ სამხატვრო შორის. ტურნირის გამარჯვებულები გახდნენ: 26 კგ — ივანე ნიკოლაშვილი, 29 კგ — თამარ კირკოსაშვილი, 32 კგ — გიორგი თედორაშვილი (სამივე — საგარეჯო), 35 კგ — მერაბ მურადოვი (თბ), 38 კგ — ჭაბუკი ლონისიძე, 41 კგ — შალვა საღინაშვილი (ორივე — საგ.), 45 კგ — ლაშა ქალდანი (ყარაგ.), 50 კგ — ილია ტატაშვილი (ქუთ.), 55 კგ — გიგი ახვლედიანი (თბ), 60 კგ — ლაშა ფურცელაძე (ყანჩ.), 66 კგ — ზურაბ დიღმედაშვილი (საგ.), 73 კგ — ზაქრო მეფლაური (ბაღდ.), 81 კგ — ზურაბ ტარქაშვილი (საგ.) და +81 კგ. ლევან ღუნიაშვილი (თბ.)

სამბრძოლო მოსულიყო ორგზის ჩემპიონის, საგარეჯოელი მამუკა კურდღელაშვილის და სხვა ცნობილი მოკიდავეების აღმზრდელი მწვრთნელის, როინ ყორღანაშვილის სამწვრთნელო გზას საგარეჯოში ახლა მისი ეიკი კახა ყორღანაშვილი აგრძელებს.

მეხუთე ტურნირის პრიზიორებს საჩუქრები გადასცეს ლევან თეფიაშვილმა, კახა ყორღანაშვილმა, გიორგი მეკოკაშვილმა, გივი ეპიტაშვილმა, გიორგი დოლმელაშვილმა, თენგიზ არაბულმა და სხვებმა.

ბარჯი გაამოეტ

გულშემატკივრის სტატისტიკა

ციფრებსა და ფაქტებს სად გავექცევით...

ციფრებსა რედაქცია!

ვარ ფეხბურთის სტატიები გულდასმით ვკითხულობ. უპირველესად, რა თქმა უნდა, ქართული ფეხბურთის. მყავდა ერთი ცრუპა. ეს იყო **მანუჩარ მაჩაიძე**, რომელიც ნებისმიერ ფეხბურთელს ეფიქრებოდა, თუ თქვენ გახსოვთ, „დიდი მანუჩარის" სიფრთხილით ვამბობ. უპირატესობას სტატისტიკას ვანიჭებ და, ვფიქრობ, ამით ბევრ ფეხბურთელსაც ვიწყენ. ამიტომაც ცხადია, რომ ფეხბურთის ეფექტურობის უტყუარი მაჩვენებელი — ციფრებია.

ასეთ სტატისტიკურ მონაცემად, ფაქტობრივად, ფეხბურთელის მიერ უშალოდ დენეზე ჩატარებული მატჩების რაოდენობა. ეს მაჩვენებელი ჭამდება მის მიერ კარიერის განმავლობაში მიღებულ ბანძებზე, ქნევნის პირველობაზე, ფინალზე, ოფიციალურ სალოცავ შეხვედრებში. საკლებია და სხვადასხვა ტიპის ჩატარებული მატჩებიდან ამ მხრივ, მანუჩარ მაჩაიძის მიერ ჩატარებულ ფეხბურთელთა რაოდენობა საკმაოდ შთამბეჭდავია.

ცვრად, სსრკ-ის ჩემპიონატში უმაღლეს ლიგაში, სსრკ-ის თასის გამარჯვებაში, ოფიციალურ სპორთორნირო მატჩებში, სსრკ-ის პირველ და ოლიმპიურ ნაკრებში ჩატარებული საერთო რაოდენობა შეადგენს 306 მატჩს.

ამდენ, თბილისის „დინამოს" ნათამაშები მატჩების რაოდენობა, 1979 წლის საბჭოთა კავშირის ფეხბალის სპარტაკიადაზე ჩატარებული შეხვედრების და თბილისის „დინამოს" მის საბჭოთა კავშირის პირველობაზე, 3 მატჩი საბჭოთა კავშირის თასზე. დანარჩენი, საერთაშორისო ოფიციალური შეხვედრები, რომელიც 2 არის მაგრიდის „რეალთან" ევროპის ჩემპიონთა თასზე, რომი ბუდაპეშტის მტკას-თან, ოთხი მატჩი პოდის საბჭოთა კავშირის პირველ ნაკრებზე, ცხრამეტი — საბჭოთა კავშირის ოლიმპიურ ნაკრებზე, ერთიც ლ. იაშინის გამოსამშვიდობებელი მატჩია მსოფლიო ნაკრების წინააღმდეგ.

ამავე დროს, უნდა აღინიშნოს, რომ მანეჩარ მაჩაიძემ უდიდესი წვლილი შეიტანა 1981 წელს ქუთაისის „ტორპედოს" სსრკ ჩემპიონობის, უმაღლეს ლიგაში აღზევებაში. „ტორპედოს" შემადგენლობაში სსრკ-ის ჩემპიონობის პირველ ლიგაში მან ნათამაშები აქვს 30 მატჩი.

თავისი ხანგრძლივი საფეხბურთო კარიერის მანძილზე, მანუჩარ მაჩაიძე, საქართველოში, სსრკ-ში, ასევე უცხოეთში ბევრ დარეგი, მოიპოვა უდიდესი სიყვარული და პატივისცემა.

1970 წლიდან 1982 წლამდე მანუჩარ მაჩაიძეს მოპოვებული აქვს ოქროსა და ვერცხლის და ბრინჯაოს მედალი, ორჯერ იყო საბჭოთა კავშირის თასის ფინალელი, 1970 და 1980 წლებში — სსრკ თასის ფინალისტი. 1979 წელს მოიპოვა სსრკ-ის საარტაკიადის ვერცხლის მედალი. 1981 წელს ქუთაისის „ტორპედოს" შემადგენლობაში მიიღო სსრკ-ის უმაღლესი ლიგის ვერცხლის მედალი. საფეხბურთო კარიერა დასრულდა საბჭოთა კავშირის უმაღლეს ლიგაში, საქართველოს მეორე გუნდში, ქუთაისის „ტორპედოში".

დასასრულ, გვინდა მოვიყვანოთ საქართველოს ყველა დროის სხვადასხვა ნაკრებში ფეხბურთელთა სტატისტიკური მონაცემები (პირველი ოცეული).

1. მაჩაიძე — 506 მატჩი (აქ არ შედის ! ლიგაში ქუთაისის „ტორპედოში" ნათამაშები 30 მატჩი).
2. ჩიქვაძე — 484
3. მეტრველი — 477
4. ჯ. გუდაძე — 459
5. მ. ხურცილავა — 441
6. თ. სულკანელიძე — 436
7. ა. ღოღობერიძე — 435
8. რ. შენგელია — 430
9. ო. გაბელია — 413
10. შ. იამანიძე — 393
11. მ. მესხი — 392
12. დ. ყიფიანი — 380
13. შ. ხინჩაგაშვილი — 366
14. რ. ძოძუაშვილი — 348
15. ზ. სეანაძე — 343
16. ვ. ჭელიძე — 343
17. გ. პატრიკეშვილი — 340
18. ს. კოტრიკაძე — 315
19. ბ. სიჭინავა — 313
20. კ. ასათიანი — 301

შენიშვნა: მ. მაჩაიძეს 70 მატჩი „დინამოს" დუბლშემადგენლობაში აქვს ჩატარებული, რაც, ცხადია, იმ 484 მატჩში არ შედის.

ახლა გაგეცნოთ მ. მაჩაიძის მო-

ერ სხვადასხვა ნაკრებში ჩატარებულ მატჩებს

სსრკ-ს პირველი ნაკრები

1. ბრაზილიის ნაკრები (რიო-დე ჟანეირო) 0-2
2. არგენტინის ნაკრები (ბუენოს აირესი) 0-0
3. იუგოსლავიის ნაკრები (ბელგრადი) 1-0
4. ბრაზილიის შტატების ნაკრები (ქ. რესიფი) 1-1
5. უნგრეთის ნაკრები (ქ. თბილისი) 2-2

სსრკ-ის ოლიმპიური ნაკრები

6. ბრაზილიის შტატის ნაკრები (ქ. ფორტალეზა) 2-2
7. ბრაზილიის შტატის ნაკრები (ბელუ სან. სტადიონი) 3-3
8. ავსტრიის ოლიმპიური ნაკრები (ქ. ვენა) 1-0
9. ავსტრიის ოლიმპიური ნაკრები (ქ. ეროვანი) 1-0
10. საფრანგეთის ოლიმპიური ნაკრები (პარიზი) 3-0
11. იუგოსლავიის ოლიმპიური ნაკრები (ქ. მარიბორი) 0-0
12. ზვეიცარიის ნაკრები (ქ. ბერნი) 1-0
13. ისლანდიის ნაკრები (ქ. რეიკიავიკი) 1-0
14. ესპანეთის ოლიმპიური ნაკრები (ქ. დონეცკი) 1-1
15. ბულგარეთის ოლიმპიური ნაკრები (ქ. სოფი) 2-1
16. რუმინეთის ოლიმპიური ნაკრები (ქ. დონეცკი) 1-0
17. საფრანგეთის კლუბი „ნანსი" (ქ. ნანსი) 3-1
18. საფრანგეთის კლუბი „ნანტი" (ქ. ნანტი) 0-1
19. პოლანდიის — როტერდამის „სპარტა" (ქ. როტერდამი) 2-1
20. გერმანიის რეგიონის ნაკრები (ქ. საარბრიუკენი) 1-1
21. ბელგია ლიეჟის „სტანდარტი" (ბრიუსელი) 2-1
22. ავსტრალიის ნაკრები (ქ. სიდნეი) 1-0
23. ავსტრალიის ნაკრები (ქ. მელბურნი) 0-0
24. მსოფლიოს ნაკრები (ქ. მოსკოვი) 2-2

ზურაბ ძველიშვილი
ქართული ფეხბურთის გულშემატკივარი.

გრძელი გზა ჰელსაკენ

— მაპატიეთ, მაგრამ რაშია საქმე? რამ მოიყვანა პატივცემული სენიორი ჩვენს კლუბში?

მე გავეშურე მონიკა ვიტს კორესპონდენტის მოწმობა და ვეუბნები, რომ წარმოვადგენ ორას მილიონიან საბჭოთა რადიომსმენელს, რომ ჩამოვედი სანტოსში მოსკოვიდან გუნის, მხოლოდ იმისათვის, რომ ავიღო მცირე ინტერვიუ ფეხბურთის მეფისაგან.

— ნუთუ პირდაპირ მოსკოვიდან? ეს როგორ? — აღფრთოვანება ვერ დამალა მონიკა ვიტმა. — მერე და როგორ გრძნობთ თავს ჩვენთან ასეთ სიცხეში? თქვენთან ხომ ახლა ყველაფერი თოვლითაა დაფარული?

მომენტალურად დაეფინა ცელსიფრი დაფარული თოვლით და შეცივლა ყინულით. ამიტომაც ცხადია უფრო აუცილებელი და გადაუდებელი ხდება ჩემი ამოცანა — ინტერვიუ ფეხბურთის მეფესთან, რომელსაც ჩაეუბნა საბჭოთა ადამიანებს, რომ გაიგიშო მათი გუნება და გაგიმწუხარ მათი ღუნები.

ჩემმა თანამოსაუბრემ წარბები აზიდა და მიპასუხა, რომ არაფრით დამშვიდა არ შეეძლია. კლუბის პრეზიდენტი სენიორ ატე ვორეი კუნი — მოგზაურობაშია, ის ახლა ან ურუგვაიშია, ან ბუენოს-აირესში და როდის დაბრუნდება არავინ იცის. რაც შეეხება სენიორებს, ვიცე-პრეზიდენტებს, ისინი „ჯარს ბალნეარიოში" იწვრთნიან მოდიან. ისინი აქ მხოლოდ კლუბის საერთო კრების დროს შემოიყრიან ხოლმე რომელსაც ყორი კური იწყვეს. დამნიშნავი ადამიანი დირექტორი სრო კოსტა ჯერ კიდევ არ მოსულა და მოცა თუ არა — ცნობილი არაა.

— მწერალნელებ?

— ისინი ფეხბურთელებთან ერთად წინასამატჩო სწორთნელ შეკრებაზე იმყოფებიან.

— სად?

ჩემი თანამოსაუბრის მკაცრად მოკუმული ტუჩებია და შებღნეტ აზიდელი წარბებით მე მიმეხედა, რომ ტაბუჭერ კითხვა დავე და თუ მე ამას მაპატიებენ, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ტესპიელი ვარ, შორეული, ყინულით შეკრული რუსეთიდან. დიდი ხნის ფიქრის შემდეგ მონიკა ვიტმა ამიხსნა, რომ ნებისმიერი მასალა, რომელიც ეხება გუნდს, ფეხბურთელებსა და მწვრთნელებს, გაიცემა პრესისათვის მხოლოდ სოციალურ საკითხთა დეპარტამენტის მიერ.

— სად მდებარეობს ეს დეპარტამენტი?

— ახლა ის დროებით დაკეტილია.

— როდის იმუშავებს?

— შეიძლება ერთი კვირის შემდეგ, შეიძლება უფრო გვიან.

— კეთ არ შეგიძლიათ მომცეთ პელეს ბინის მისამართი ან თუნდაც მისი ბინის ტელეფონის ნომერი?

მონიკა ვიტმა ტაჭები მოკუმა და ხელების გაშლით მითხრა:

— მე არ შემიძლია მოგცეთ პელეს ბინის მისამართი და ტელეფონის ნომერი, თუნდაც იგი რესპუბლიკის პრეზიდენტს მთხოვოს.

— მე მიუხედავ, რომ დროს ტყუილად კარგავდი. საჭირო იყო სხვა გადაწყვეტილების მიღება. ნომერში დაბრუნებულმა ვიღე ერთხელ გადავათვალიერე სანტოსის დოსიე, რომელიც რიოდან სპეციალურად წამოგეზი.

ტურნალისტური დოსიე — რომელშიც თავს იყრიან გაზეთებიდან ამონაჭრები, ფოტო-სურათები, საბრძოლო ჩანაწერები, საკუთარი სტატისტიკა და კორესპონდენციების შედად ნაწერები და ასევეა — ტურნალისტს სამჯერ იარაღია. ერთერთი პირველი მცნება, რომელიც მე ვეთვისე ჩემი საკორესპონდენტო მოღვაწეობის განმავლობაში — ესაა მაჭანაკური ფერადება და პატეტიკება დოსიესადმი. დოსიე — ეს ერთგვარი თანაშემწეთა, მრჩეველი, მეგობარი, ამხანაგი და ძმაც.

ინტერესით გადავფურცელე ეს საქმიდ საჭირო პორიფელი... წავიკითხე ცნობა პელეს პირველ გოლზე ზეს „სანტოსის" შემადგენლობაში, რომელიც მან გაიტანა სანტოსანდრეს „კორინთიანსის" კარში 1956 წლის 7 სექტემბერს. საყურადღებო გოლების ანგარიში პელემ გახსნა მაშინ, როცა ქუდს თავის ნაცითნატურ დღესასწაულს — ქუდის დამოუკიდებლობის მორიგ წლისთავს აღნიშნავდა. სიმბოლური დამთხვევაა ეი, ფოტოსურათი, რომელზეც გამოსახულია პელეს პირველი გოლი ბრაზილიის ჩაკუნის შემდგენლობაში 1957 წელს. პელეს ეს გოლი არგენტინის ნაკრებს გაიტანა. მათ კარს ლეგენდარული კარიანო იცავდა. აქვე მეცნე გოლი: პელეს ბუტიან გაიტანა 1958 წლის 31 იანვარს „პაკეთბას" სტადიონზე „სანტოსი" — „პორტუგეზა სანტისტას". პელე, სხვათა შორის, მაშინ ჩვიდმეტი წლის იყო... გავაგრძელე ფურცლვა. აი, ყიან სალდანის ნათქმამი: „ნებისმიერ ტურნიერ ელენენტს პელე ნებისმიერ ფეხბურთელზე უკეთ ასრულებს". აქვე ინტერვიო დოქტორ გოსლინგის 1962 წლის ჩილეს მსოფლიო ჩემპიონატზე პელეს მძიმე ტრავმის შემდეგ: „მეფე უკვე გამოჯანმრთელდა და მალე შეძლებს თამაშს".

აი, რასაც ვეძებდი ნებე კიდევ! ერთ-ერთი არცთუ შორეული ცნობა გვაუწყებს, რომ ხანგრძლივი წლის წინათ პელე იძულებული გახდა გაეწყვიტა საქმიანი ურთიერთობა ბიზნესმენთან თავის ყოფილ კომპანიონთან პაკე გორდოსან, რომელთანაც ერთად ის ფლობდა შეფარებით პატარა, სანიტარულ-ტექნიკური მოწყობილობების დამამზადებელ ფაბრიკას — „პორტუგეზა სანტისტას".

მე გადარნილი მჭახნდა ამის შესახებ. არავინ არ იცის რა მოხდა. იგნეს მათი დაცილების მიზეზი პაკე გორდოს უსისტემო და უნიჭო ხელმძღვანელობა იყო, რომელმაც ვერ გამოიყენა პელეს უდიდესი ავტორიტეტი, ან იქნებ მატჩანტრმა თავისი მიმნდობი კომპანიონი უმოწყალოდ გააცქმა. ფირმა გაკოტრდა. პელე გაიწყვიტა პაკე გორდოს და მიატოვა „პორტუგეზა სანტისტას", თუმცა მცირე ფულიც დაკარგა. სხვათა შორის ეს იყო მეფის პირველი და უკანასკნელი ფინანსური წაგებიანობა. შემდეგში, მან არა მარტო ამოიგო დანაკარგი, რომელიც პაკე გორდოსან ურთიერთობისას განიცადა, არამედ ასეულ ათასობით გაადიდა საკუთარი შემოსავლები).

— „ადგან პელემ გაწყვიტა კავშირი „პორტუგეზა სანტისტასთან" — განვასკვნე მე — მაშინ ამ ფირმაში, არა მგონია მისი რესპონდენტებისადან დაცვა მოხდეს. აქედან გამომდინარე არის შანსი მისი ბინის მისამართისა და ტელეფონის ნომრის გაგებისა".

ამ ფირმის მისამართის გაგებას ორიოდე წუთი დასჭირდა. მთელ სანტოსში ჯერ კიდევ ბრწყინავდნენ სარკეკაში დაფები გაკოტრებული ფირმის ტელეფონებით. მე დაეყოვნებელ იქით გავეშურე. „პორტუგეზა სანტისტა" ხელოწყობების, ენერატზების, სანეზლების და ავეჯეულობების დამამზადებელი უბადრუკი საბელოსნო აღმოჩნდა. ის უკვე ახალ მფლობელებს ჰქონდათ შესყიდული. მათ ოფისში შესულ ბნელი არ ოყო. ეზო კი, გროვად ჩაზერგილი, გაუსაძლები პროდუქციით იყო სავსე. ოფისში თავმჯდომარეობდა ოპტიმიზმი იყო გამეფებული.

ხელმძღვანელობდან, კანტორაში, მხოლოდ მთელი ცხოვრება არსებობისათვის ბრძოლით დაღლილი და მისავითებული, ცხეირზე პენსნე დამაგრებული მოხუცი მთავარი ბუღალტერი აღმოჩნდა.

მე, რაც შეიძლებოდა თავაზიანად მიეესალმე მას და ვეუწყე, რომ ჩამოვედი სანტოსში შორეული, თოვლით დაფარული და ყინულით შეკრული რუსეთიდან მხოლოდ იმიტომ, რომ ავიღო ინტერვიო უდიდესი მეფის პელესაგან, რომლის ცხოვრებითაც დაინტერესებულია ორას მილიონიანი რუსეთი და რომლის წარმომადგენელიც მე ვარ.

— მაგრამ პელე ჩვენთან აღარ მუშაობს — მითხრა მთავარმა ბუღალტერმა და პენსნე შეისწორა — ჩვენი საწარმოს ბოლოდროინდელ მოღვაწეობაში ცვლილებები...

ვიცი, ვიცი, — შევაწყვეტინე მე — მაგრამ მინდა გთხოვით მისი ბინის მისამართი.

მოხუცმა ამოიოხრა, სათვალე გაწმინდა. მის სულში ბრძოლა მიმდინარეობდა. პელე რომ ამ ფირმის თანამფლობელი ყოფილიყო მთავარი ბუღალტერი, რა თქმა უნდა არაფერსაც არ მეტყოდა. მაგრამ, რამდენადაც მეფე დასცილდა „საწარმოს" და შესაძლებელი ა ამ თავდასხმილი და წესიერი ფინანსისტის შეხედულებით — მისი მავნეები ბნელ დღეში ჩაგდო. რომ მან ფირმის გაკოტრება დაამკვრა. მოხუცმა კიდევ ერთხელ ამოიოხრა, ხელი ჩაიქნია და ყურში ქეჩის სახელწოდება, სახლის და ბინის ნომრები ჩამბერტყლა.

მე მას მადლობა გადავუხადე და მშვენიერ ხასიათზე გავედნი. თხუთმეტი წუთის შემდეგ მე უკვე ღიდ, მრავალბინიან სახლის ერთ-ერთი მაღალი სართულის მესიროების კარის წინ ვიდექი.

კარს არავითარი წარწერა არ ჰქონდა. ღილაკს ხელი დავაჭირე, ზარი მელოდიერად გადაეცა მთელ საცხოვრებელ ასარტამენტს. რამდენიმე წუთის შემდეგ ნაბიჯების ხმა მომესმა და კარის საკეტის ამბაკენდა. კარი გაიღო, ჩემს წინ მეეის ცოლი იდგა — რიზე-მერი. მაშინვე ვიცანი. ათეულობით მინახავს მისი ფოტოსურათები გაზეთებში და კინო-ქრონიკებში, ტელევიზორში. რიზე-მერის ხელები ფქვილით ჰქონდა მოსვრილი. ფქვილი ეცხო წინსაფარზეც. ადვილი მისახვედრი იყო, რომ ორეობითაც ცხობით იყო დაკავებული... ამ აზრმა ელვასავით გამირანგა გონებაში. მაშინვე შეკამწიე, რომ მისი საბე დაიძახა და კარის საბელური ხელი მოაქიდა. ჩემთვის ნათელი გახდა, რომ მან კარადა აღიქა მის წინ მდგომი, კისერზე ფოტო-ათარატმაკიდებული რეპორტიორი, მხარზე მავნეტოფონით. მის თვალს არა ჩემი მობოდნელი და მავედრებელი გამოხედვა გამოპარვია. მიეხედი, ახლა ის კარს დაკეტავდა და შეეფიცებით!...

გონზე მოსულის საშველება არ მთელი. უცბად შეეცვი ფეხი კარსა და ჩარჩოს შორის და შეწუნებისათვის ბოდიში მოვუხადე კარამ დახურვა დაიწყო. მე როზე-მერის მუდარით შეეხედე და ვეუთხარი, რომ მეცინები, ჩამოვედი გუნის საღამოს შორეულით, თოვლით დაფარული და ყინულით შეკრული რუსეთიდან მხოლოდ იმიტომ, რომ ავიღო თუნდაც ხუთწუთიანი ინტერვიო მისი მეულლისაგან — ამ ქუდის ისტორიაში უდიდესი ადამიანისაგან. მე თუ მოსკოვში ამ ინტერვიოს გარეშე დავბრუნდები, ჩემი შეფი ქეჩაში გამომაგდებს და უმოწყალოდ დამტოვებს. მე კი, სხვათაშორის, ფიცს ვიტან გოგონა, ცოლად ვირთავ ახლანდ წყიდა სკოლაში. გოგონას კი, ქალა და რჩება უნდა.

მე შევამჩნიე, რომ რიზე-მერის თვალებში გულისწყრომა გაოცებით იცვლება. მე მომანდა ჩქარა გამომეტეხა რკინა, ვიდრე იგი ცხელი იყო. ვეუთხარი, რომ როგორც ნამდვილი ჭეტტენი, არასოდეს არ დავეშვებით, იმას რომ მოწვეულია და წინასწარი სატელეფონო ზარის გარეშე მიესეულიყვი სხვის სახლში, მით უმეტეს როცა ვიცი, რომ ოჯახის უფროსი შინ არ არის, რომელიც — შეიძლება დარწმუნებით ვთქვა — ახლა წინასამატჩო შეკრებაზე იმყოფება. მე კი, ჩემი მოკვეცის რომ გავამართლო ამ შეკრებილო მანდე, გულაბდილად უნდა ვეთხარო, რომ არ დღეში მოსკოვში ჩაბრუნი ინტერვიუთო უნდა დაბრუნდე, „პარკ ბალნეარიოში" კი, სადაც მე პირველად ვიფიქრე, არცერთი ნელმძღვანელი ადგილზე არაა და კაცმა არ იცის როდის მოგელე ან ეს კარტილები.

— აი, ხომ ხედავთ...

დიახ, დიახ, პატივცემული სენიორა, მე კიდევ ერთხელ გიხდით ღიდ ბოდიშს და ძალიან ცუდუდაც. მაგრამ დამეთანხმებით, ჩემი ასეთი უტაქტო გადაწყვეტილება, თქვენ პირადად, დარწმუნებული ვარ, გაალიმებს თქვენი მონა-მორჩილის მიმართ მხარდაჭერის ნაპერწკალს.

თარგმნა ნუგზარ ჭეჭელიშვილმა.

(გაგრძელება, დასაწყ. იხ. „ლელო" №47)

მთავარმწვრთნელის სტილი დაცულია

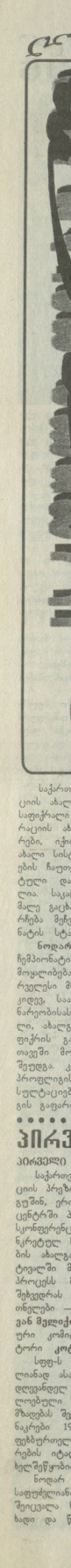

ლივერპულიდან-ალბაბაძემდე
ბელარუსიდან-აზერბაიჯანამდე

CHAMPIONS LEAGUE

UEFA CUP

დღეს, შვეიცარიის ქალაქ ნიონში ჩემპიონთა ლიგის და უეფას თასის გათამაშების 2005-2006 წლების საფუხბურთო სეზონის პირველი და მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპების კენჭისყრა მოეწყობა. ჭარიული გუნდებიდან სამივე, თბილისის „დინამო", ჭუთაისის „ტორპედო" და თბილისის „ლოკომოტივი" ჩემპიონთა ლიგაში და უეფას თასზე აპპარეზობას პირველი საკვალიფიკაციო ეტაპიდან დაიწყებენ. უეფამ ინგლისელთათვის გამონაკლისი დაუშვა და ჩემპიონთა ლიგის წლევანდელი გამარჯვებული „ლივერპული" ტურნირში ისევ ოსპარეზობს, მაგრამ, პირველი საკვალიფიკაციო ეტაპიდან. ჩვენი „დინამო" პირველ ეტაპზე ბრატანელებს არ შეხვდება. უეფამ ძლიერები განთესა და პირველად სუსტებს შეახვედრებს. ჩემპიონთა ლიგის პირველი საკვალიფიკაციო ეტაპის მატჩები 12-13 და 19 და 20 ივლისს გაიმართება. „ლივერპულის" და „დინამოს" გარდა განთესილებში მოხვდნენ: ჰიბერნიანი (ლოვაკეთი), „ანორთოსისი" (კვიპროსი), „გორიცა" (სლოვენია), „ჰაჯა" (ფინეთი), „ჰაფზარინსკი" (ბოსნია), „სკონტო" (ლატვია), „შერიფი" (მოლდოვა), „ცაუნანი" (ლიტვა). მათი მატჩებიდან, სავარაუდოდ იქნებიან: „რაბოტნიკი" (ბაკეთონი), „დინამო" მინსკი (ბელარუსი), „პიენიცი" (სომხეთი), „სლიმა" (მალტა), „ტირანა" (ალბანეთი), „ლეგია" (ესტონეთი), „ლეჩ-პოზნანი" (ჩრ. ირლანდია), ტნს (უელსი), „ტუდელანგი" (ლუქსემბურგი), „ხეფონი" (აზერბაიჯანი), „ტორსპანგი" (ფარერები), „ჯიბრალტარი" (ჯიბრალტარი). ევროპული უეფას შტაბბინაში 24 ივნისს, თბილისის დროით 14 საათზე დაიწყება. პირველ ეტაპზე მოასპარეზე ზემოთ ჩამოთვლილ გუნდებს დანომრავენ და დაიწყებენ. **კახა ცხადაძის** შეგარდების პირველი მატჩის ვინაობის დადგენამდე რამდენიმე საათი რჩება. იმედია, საწყის ეტაპზე დინამოელებს გაუმართლებთ და პირველ ბარიერს გადალახავენ. მერე კი გაეცნობით ძლიერი მეტოქის ჯერიც დადგება. ევროპული ფეხბურთის ჩინოსნებმა თადარიგი დაიჭირეს და მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპზე გუნდები უკვე თითქმის დაწყვილეს.

მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპი
26-27 ივლისი – 2-3 აგვისტო,
პირველი წყვილის გამარჯვებული — „პაიდუში" (ხორვატია)
„სეტტაი" (შოტლანდია) — „თენი" (შვეიცარია)
„ანდერლეხტი" (ბელგია) — „ბალმიო" (შვედეთი)
„დინამო" (კიევი, უკრაინა) — მეორეს გამარჯვებული
„ლოკომოტივი" (მოსკოვი) — მესამეს გამარჯვებული
„პარტიზანი" (სერბეთი) — მეოთხეს გამარჯვებული
„ბაკანი" (ჰაიფა, ისრაელი) — მეხუთეს გამარჯვებული
„სტიაუა" (რუმინეთი) — მეექვსეს გამარჯვებული
„ბრონდბუი" (დანია) — მეშვიდეს გამარჯვებული
„რაპიდი" (ვენა, ავსტრია) — მერვეს გამარჯვებული
ცსკა (სოფია, ბულგარეთი) — მეცხრეს გამარჯვებული
„დებრეცენი" (უნგრეთი) — მეათეს გამარჯვებული
„ტრაბზონსპორი" (თურქეთი) — მეთორმეტეს გამარჯვებული
„ვალერენგა" (ნორვეგია) — მეთორმეტეს გამარჯვებული.

მესამე საკვალიფიკაციო ეტაპის კენჭისყრა 29 ივლისს შეიდგება და ბობოლების ჯერიც დადგება.

ჩემპიონთა ლიგის კენჭისყრასთან ერთად, იმავე დღეს უეფას თასზე მოთამაშე გუნდებიც დაწყვილდებიან. უეფას თასზეც სამი საკვალიფიკაციო ეტაპის მატჩები ჩატარდება. უკვე დადგენილია სამივე საკვალიფიკაციო და ჯგუფური ეტაპების კალენდარიც.

უეფას თასის საკვალიფიკაციო ეტაპების კალენდარი

პირველი ეტაპი: 14-28 ივლისი;
მეორე ეტაპი: 11-25 აგვისტო, **მესამე ეტაპი:** 15-29 სექტემბერი

ჯგუფური ეტაპი
პირველი ტური: 20 ოქტომბერი;
მეორე ტური: 3 ნოემბერი; **მესამე ტური:** 24 ნოემბერი; **მეოთხე ტური:** 30 ნოემბერი — 1 დეკემბერი; **მეხუთე ტური:** 15-16 დეკემბერი.

უეფას თასზე პირველ ეტაპზე 50 კლუბი ითამაშებს, რომლებიც ჯეოგრაფიული პრინციპით რეგიონებად დაჰყვნენ. ჩრდილოეთ, სამხრეთ-აღმოსავლეთ და შუა-აღმოსავლეთ. ჩვენებური „ლოკომოტივი" და „ტორპედო" პირველ ეტაპზე შვიდი გუნდიდან ერთ-ერთს შეხვედებიან. სავარაუდო მეტოქეთა ჩამონათვალი ასეთია: „მტწ-რიანა", „ბატე" (ორივე — ბელარუსი), „ვადუცი" (ლიხტენშტაინი), „მიკა", „ბანანცი" (ორივე — სომხეთი), „ბაკი", „ბაზარი" (ორივე — აზერბაიჯანი). პირველი ეტაპის 25 გამარჯვებულს მეორე ეტაპზე 37 გუნდი შეუერთდება, 31 წყვილიდან მოგებულს მესამე ეტაპზე 49 კლუბი დაემატება, მათ შორის, ჩემპიონთა ლიგის მესამე ეტაპზე დამარცხებული 16 გუნდი და ინტერტოტოს სში გამარჯვებული. უეფას თასის მესამე ეტაპზე 80 გუნდი 40 საუკეთესოს გამოავლენს, რომლებიც ჯგუფურ ეტაპზე ითამაშენენ.

რეგიონალური ლიგა
გაბრუნდა ორკილიანი წყვილი

პირველი ლიგის ავტომატურად საპლეიოფო მატჩები დაიწყო. პირველ ეტაპზე უხვგოლიანი გამოდგა. ბურთულებმა წყალეულებს შანსი არ დუტოვეს და მეტოქე დიდი ანგარიშით — 6-0 დაამარცხეს. დაგასსულ ეტაპას მომდევნო მატჩი ხვალ გაიმართება. გორში, „თრიალეთის" მეტოქე ამჯერად „მეშახტე" იქნება. მინიტურნირი კი ოთხშაბათს გაგრელთა ფეხბურთელთა მატჩით დასრულდება. ეს ვარაუდით ბოლო შეხვედრაში გაიკვეთა კიდევ პირველი ლიგის საუზღვრო მფლობელი გუნდიც.

21 ივნისი. გორი. თ. ბურჯანაძის სახელობის სტადიონი.
200 მაყურებელი

„თრიალეთი" (წალკა) – „ბაგრატიონი" (გაგრა) 0-6

თრიალეთი: ბოდოკია, ლეკვეიშვილი, დურღიაძე, ხაჩიძე, მირზაშვილი, გუჩუშვილი, გამცემლიძე, გაჩარაძე, ბაზანაშვილი, მანჯავიძე (ასანიძე 46).

გაგრა: გეგეშიძე, კუპატიშვილი (ახოხაძე 73), მგალობლიშვილი, ახვლედიანი, მაისურაძე, კობახიძე, მამფორიშვილი, ქ. ავალიანი (მეზურნიშვილი 64), კირკიტაძე (ზმანი 50), კუტალია (ბ. გოცირიძე 54), ტყშელაშვილი (ლ. ჯოხაძე 77).

გოლები: 0-1, 0-2 კობახიძე (27,33), 0-3 კირკიტაძე (48), 0-4 ავალიანი (54), 0-5 მესხი (63), 0-6 ტყშელაშვილი (77).

გაიფრთხილეს: კირკიტაძე (36)
მსაჯი: მ. მალალურაძე (თბილისი)

ჭაბუკთა ლიგა

88-89 წლიანები

	ი	მ	ფ	წ	გ	ქ
ვიტ ჯორგია	27	18	4	5	48-14	58
თბილისი	27	17	7	3	58-14	58
ლოკომოტივი1913	27	16	6	5	49-25	54
დინამო (თბ)	27	16	6	5	83-22	54
ტორპედო	27	13	2	12	45-42	41
დინამო (ბთ)	27	9	7	11	23-39	34
ლოკომოტივი	27	7	8	12	44-42	29
დილა	27	7	7	13	41-47	28
სიონი	27	3	4	20	24-91	13
ზესტაფონი	27	2	3	22	11-90	9

90-91 წლიანები

	ი	მ	ფ	წ	გ	ქ
დინამო (თბ)	27	22	3	2	75-21	69
თბილისი	27	21	4	2	84-13	67
ლოკომოტივი	27	18	2	7	71-27	56
ვიტ ჯორგია	27	14	3	10	43-37	45
ლოკომოტივი1913	27	9	8	10	33-38	35
დინამო (ბთ)	27	9	5	13	37-58	32
ტორპედო	27	8	2	17	21-53	26
ზესტაფონი	27	6	3	18	29-66	21
სიონი	27	4	5	18	25-67	17
დილა	27	3	7	17	24-62	16

მკათხელის ხელმძღვანელ ვთავაზობთ ჭაბუკთა ლიგის გათამაშების 88-89 და 90-91 წლიანების ჩასწორებულ ხელბოლო ცხრილებს.

ციის შემდეგ ჭაბუკთა ნაკრებმა ღონის მოიმატა საწარმონელი ბაზის მიმართა და მორიგი ვარჯიში ჩაატარა.

სეფუ-ს პრეზიდენტმა ვალერი ქორიძემ ნაკრების ახალი ცვლილებების შესახებ ეროვნული ჩემპიონატის ახალ სტრუქტურაზეც ისაუბრა. ფეხბურთის თავკაცი, ასეთ მნიშვნელოვან საკითხებზე ხანგრძლივი გადაწყვეტილებების მიღებას არ აპირებს. „ეს საკითხები დამუშავების პროცესშია, მიმდინარეობს აბეურო კონსულტაციები, თითოეულ დღეში სერიოზული შესწავლას ითხოვს ჩვენც არ ვჩქარობთ. პირველ ივლისს სეფუ-ს გენშეიკინი **ვალერი ჩოჩიშვილი** მეც ეკისტრებზე გაგეცნობიდით. ჩემპიონატის რამდენიმე ტურ-მანენტი შემუშავებული, გვაქვს 12-14 და 16 გუნდიანი პირველობის პროექტები. გუნდებისგან ვითხოვთ მინიმალური კრიტერიუმების დაკმაყოფილებას. ჩემპიონატის დაწყებას 30 აგვისტოდან ვგეგმავთ და მასში საკმაოდ ლოს, თითშის, ყველა რეგიონი იქნება წარმოდგენილი".

ნაკრების ტრენერთა საბჭოს თავმჯდომარე **ალექსანდრე ჯაჯანიძე** ეროვნული ნაკრების სტრუქტურის შესახებ ასეთ აზრზე დადგა: „ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეროვნული ნაკრების სტრუქტურა ასეთი უნდა იყოს: 88-89 წლიანების ნაკრები, 90-91 წლიანების ნაკრები, ასევე ნაკრები 92-93 წლიანებისა. ეს ასაკობრივი ჯგუფები ნაკრების ძირითადი ბირთვი უნდა იყოს. ამ ბირთვის გარშემო კი ჩვენ ვაპირებთ ისეთი ახალგაზრდების მოწვევას, რომლებიც ამ ასაკობრივ ჯგუფებში ვერ ხვდებიან, მაგრამ ამ ასაკობრივ ჯგუფებში ისეთი ფეხბურთელები არიან, რომლებიც ნაკრების ძირითადი ბირთვის ნაწილი უნდა გახდნენ

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ამბები

ხვალ ნახევარფინალი

კონფედერაციის თასის გათამაშების ჯგუფური ეტაპის ბოლო ტური „ა" ჯგუფში ადარებერს წყვეტდა. გერმანიის და არგენტინის ნაკრებებმა, მოგახსენებათ, ვაღადმდე მოიპოვეს ნახევარფინალში თამაშის უფლება. ბოლო, მესამე ტურში სწორედ ეს გუნდები დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს. არგენტინელებმა გამარჯვების შემთხვევაში პირველ ადგილს იკავებდნენ ჯგუფში...

გერმანია — არგენტინის მატჩი, არცთუ მაღალ ტემპში დაიწყო. მეხუთე წუთზე კურანიმ პირველი დარტყმა განახორციელა არგენტინელთა კარის მიმართულებით. ამ უკანასკნელთ კი, სრული სერიოზული კონტრშეტევის განხორციელების საშუალება მხოლოდ მე-18 წუთზე მიეცათ, — რიცელმის დარტყმა ოლივერ კანის შემცველებმა „ბეტონგარტის" გოლკიპერმა პილდატნენ მოიგერია.

29-ე წუთზე კურანიმ გერმანიის ნაკრები დააშანაურა, თუმცა, ამ უპირატესობით მასპინძლებმა მხოლოდ ოთხიოდე წუთის განმავლობაში გაძლეს. 33-ე რიცელმემ წონასწორობა აღადგინა, 89), მნარი, ნამუში, ჩადეი (ჯონა, 55), ბან საადა (გოდანი, 69), აიარი.

გოლები: 0-1, 0-2 სანტოსი (26,70).

გაფრთხილება: მაკენი (25), ბენ საადა (28), კოლოსიმო (39), კუილი (62), ტომასონი (90), ნათტი (90).

მსაჯი: ჩანდია.

„ბ" ჯგუფი

იაპონია — ბრაზილია 2-2

იაპონია: კავატური, ტანაკა, მიამოტო, ხ. ნაკატა, ოგასავარა (ს. ნაკატა, 46), ტამადა (ოგურო, 46), ნაკამურა, ინაგაისავა (სუზუკი, 73), სანტოსი, ფუკუნიში, კაძი.

ბრაზილია: მარკოსი, ლუსიო, რობინიო, კაკა (რენატო, 62), ადრიანო (ტულიო ბაპტისტა, 62), რონალდინიო, ზე რობერტო (დიდუ, 78), სისინიო, ხუანი, ლუი, ფილიპე სილვა.

გოლები: 0-1 რობინიო (10), 1-1 ნაკამურა (27), 1-2 რონალდინიო (32), 2-2 ოგურო (88).

გაფრთხილება: სანტოსი (28), ნაკატა (35), კაძი (55), სისინიო (56), ზე რობერტო (66).

მსაჯი: დაამი.

მეკსიკა — საბერძნეთი 0-0

საბერძნეთი: ნიკოპოლიდისი, ვიტენტა, ბასინასი, ზაგორაკისი, იანაკოპულოსი, ხარისტეასი, ფისასი, ფორტუსი, ამანატიდისი, გეშასი, კაპსისი.

მეკსიკა: სანჩესი, სალსიდო, ოსორიო, პარდო, მორატუსი, პინედო, მენდესი, ფონსეკა, როდრიგესი, ლოსანო, პერესი.

გაფრთხილება: ამანატიდისი (8), პარდო (39), როდრიგესი (47), მალეკრიდისი (85).

მსაჯი: ამპარილა.

სატურნირო მდგომარეობა:

„ა" ჯგუფი

გერმანია	3	2	1	0	9-5	7
არგენტინა	3	2	1	0	8-5	7
ტუნისი	3	1	0	2	3-5	3
ავსტრალია	3	0	0	3	5-10	0

„ბ" ჯგუფი

მეკსიკა	3	2	1	0	3-1	7
ბრაზილია	3	1	1	1	5-3	4
იაპონია	3	1	1	1	4-4	4
საბერძნეთი	3	0	1	2	0-4	1

კალენდარი გამოაქვეყნეს

გუშინ ინგლისის საფეხბურთო ასოციაციამ გამოაქვეყნა პრემიერლიგის ახალი სეზონის მატჩების კალენდარი. პირველ ტურში ინგლისის ჩემპიონი ლონდონის „ჩელსი" სტუმრად ეთამაშება დებიუტანტს „უიგანს". პირველ ტურში ასევე ჯვდებიან „არსენალი" — „ნიუასლი", „ევერტონი" — „მანჩესტერ იუნაიტედი", „ლივერპული" — „მიდლსბრო", „პორტსმუთი" — „ტოტენჰემი", „ფულჰემი" — „ბირმინგჰემი", „მანჩესტერ სიტი" — „ვესტ ბრომვიჩი", „ასტონ ვილა" — „ბოლტონი", „ვესტ ჰემი" — „ბლეკბერნი", „სანდერლენდი" — „ჩარლტონი".

ქანი კაძაძე „მილანში" დარჩება

სპორტული დირექტორი ადრიანო ფოკინი: „ქანი კაძაძე ჩვენი გუნდის ნაწილია და ის ასე იქნება მომავალ სეზონშიც".

NBA

NBA-ში ლოკაუტი ალარ იქნება!

NBA-ს კლუბების მფლობელებმა და მოთამაშეთა ასოციაციის ხელმძღვანელობამ ახალ კონტრაქტს მოაწერეს ხელი, რაც იმას ნიშნავს, რომ ამ ლიგაში არ იქნება ლოკაუტი.

შეგახსენებთ, რომ ძველი კონტრაქტის ვადა მომდინარე წლის 1 იულის იწურებოდა. NBA-ს კომისარი დევიდ სტერნი იმუქრებოდა, რომ თუ მოთამაშეთა ასოციაცია არ იზრუნებდა ახალი კონტრაქტის გაფორმებაზე, ლოკაუტს გამოაცხადებდა.

NBA-მ ჰოკეის ნაციონალური ლიგის ბედი არ გაიზიარა. მოლაპარაკებები ლიგისა და მოთამაშეთა ასოციაციას შორის არ გაჭიანურებულა და საკითხი ძველი კონტრაქტის ამოწურვამდე 10 დღით ადრე მოგვარდა. უნდა აღინიშნოს, რომ ახალი წესშეცვლილება ექსპლუატაციაში და მისი პირობები არ სახელდება.

„მილუოკის" ახალი მფლობელი ეყოლება

გუშინ NBA-ს კლუბ „მილუოკის" ხელმძღვანელობამ მთავარი მწვრთნელის პოსტიდან გაათავისუფლა ტერი პორტერი. ეს სპეციალისტი ბოლო ორი წლის განმავლობაში მუშაობდა ამ გუნდთან. ბოლო სეზონში ჩატარებული 82 შეხვედრიდან „მილუოკმა" მხოლოდ 30 მოიგო, რამაც კლუბის ხელმძღვანელობის უკმაყოფილება გამოიწვია. უახლოეს ხანში გაარკვევა ახალი მწვრთნელის ვინაობა. გეტყვით იმასაც, რომ „მილუოკს" აქვს პირველი არჩევის უფლება NBA-ს დრაფტში, რომელიც მომავალ კვირაში გაიმართება.

მისაელ შუმახერი: „ასეთ პირობებში გამარჯვება არ გამხარებია"

„ფორმულა 1"-ის მიმდინარე სეზონში პირველი გამარჯვება სულაც არ გახარებია მსოფლიოს შვიდგზის ჩემპიონს, „ფერარის" პილოტს მისაელ შუმახერს, – მან აშშ-ის გრან პრი ხომ უწყვეტ პირობებში მოიგო, როცა მხოლოდ ექვსი ბოლიდი ასპარეზობდა. გთავაზობთ მისახელ შუმახერის მიერ „ფორმულა 1"-ის ოფიციალური ინტერნეტ-საიტისათვის მიცემულ ინტერვიუს.

— ჩვენ დამნაშავენი არ ვართ იმაში, რაც მოხდა ინდიანაპოლისში აშშ-ის გრან პრის გათამაშების დროს. კონკურენტებს „მიშლენის" საბურავებმა რომ უმტყუნეს, ეს ჩვენი პრობლემა არ არის.

„ფორმულა-1" ხომ მცარი ბიზნესია, — ამბობს მიხაელ შუმახერი.

◆ *მაინც, რა მოხდა ინდიანაპოლისში?*

— უჩვეულო რბოლა იყო. ნამდვილად არ გამხარებია გამარჯვება.

◆ *მეკრძალა სპეციალისტმა „ფერარი" დაადანაშაულა იმაში, რომ მხარი არ დაუჭირა გაფიცულ 7 გუნდს.*

— ვერ გამიგია, ეს ხომ ჩვენი შეცდომა არ იყო. ვცდილობ, რომ ყველა გავგაკვირვებდა, მაგრამ მე ვთვლი, რომ დამნაშავენი არ ვართ. „ერთ ისტორიას გავიხსენებ: რამდენიმე წლის წინ, მონაცარი ტრასის კომისარი დაიღუპა. იმ ამბიდან ერთი წლის შემდეგ პილოტებმა მოაღწიეს იმას, რომ ორთული ლიმიტი გაუქმდა და თავიანთ პილოტებს ამგვარი შეღებვა აუკრძალა. დღეს ეს ხალხი სხვა მხარეს აღმოჩნდა..."

◆ *ბევრი გულშემატკივარი ინდიანაპოლისის ტრასაზე სხვადასხვა ნაკეთებს იხოროდა და სტვენდა...*

— კარადა მესმის მათი, — ფული გადაიხდეს, რათა საინტერესო რბოლა ეხილათ. სამაგიეროდ, იხილეს რბოლის პაროდია. რაც შეეხება „ფერარის" გუნდშემატკივრებს, მათ რბოლის ბოლოხდე უცქირეს და შემდეგ ჩვენთან ერთად ზეიმობდნენ.

◆ *აშშ-ის გრან პრის მოგებით, საერთო ჩათვლაში მესამე ადგილზე გადაინაცვლეთ.*

— ეს ჯერ არაფერს ნიშნავს, რადგან ინდიანაპოლისი რბოლა იიღო მოკვეთ წინ მთავარი რბოლებია. ვნდა გავაგრძელო მუშაობა საკუთარ თავზე და ნაბიჯ-ნაბიჯ ვიარო ჩემპიონის ტიტულისაკენ.

უიმბლდონის ტურნირზე

მიმდინარეობს ყველაზე პრესტიჟული — უიმბლდონის საჩოგბურთო ტურნირი. ეიფთ შორის მეხუთე ნომრად განთესილმა მარატ საფინმა 7:6, 7:6, 6:4 დაამარცხა მარკ ფილიპუსინი და მესამე წრეში გავიდა.

მსოფლიოს პირველ ჩოგანში, შვეიცარიელ როჟე ფედერერს არ გასჭირვებია ჩეხი ივო მინარის დამარცხება — 6:4, 6:4, 6:1.

ჯოკოვიჩმა ადვილად მოიგერია ამერიკელი ტეილორ დენტის შეტევები და 6:4, 6:3, 6:3 მოიგო. ანალოგიური ანგარიშით დაამარცხა ესპანელი ფელიციანო ლოპესი ავსტრალიელი მარკ ფილიპუსინი და მეოთხე წრეში გაიტანა ფეხები.

ჩეხი ტომაშ ბერდიხი ადვილად მოერია ესპანელ ფელიციანო ლოპესს — 6:3, 6:4, 6:4.

ამერიკელი ენდრიუ როდიკი ხუთსეტიან ბრძოლაში ამარცხებდა ავსტრალიელ ლეიტონ ჰიუიტს — 6:4, 6:7, 6:7, 6:2, 6:4.

ესპანელი ფერნანდო ვერდასკო ხუთსეტიან ბრძოლაში ამარცხებდა ავსტრიელ იურგენ მელცერს — 6:4, 6:7, 6:7, 6:2, 6:4.

ესპანელი ტენისისტი ტომი რობრედო ხუთსეტიან ბრძოლაში ამარცხებდა ავსტრიელ ჯონათან ერლიხს — 6:4, 6:7, 6:7, 6:2, 6:4.

ხვა შეხვედრები: ქალები: მ. შარაპოვა — ს. ლარატანიევა 6:0, 6:1; ვ. უილიამსი — ნ. პრაბი 7:5, 6:3; ს. მარტინესი — კ. ბრენდი 6:2, 6:3; ნ. დეში — ჯ. ოდონოვეი 6:2, 6:1; კ. სრებოტნიკი — ი. ჩო 7:5, 6:4; ს. პორი — დ. პანტიჩოვა 2:6, 6:2, 3:6; ნ. პეტროვა — ს. ბეტტარიმი 6:1, 6:2; **ვაჟები:** ი. ანდრეევი — დ. სანგარენტი 6:4, 6:2, 3:6, 6:3; ჩ. გასკე — გ. ელსნერი 7:6, 7:6, 6:7, 6:2; ფ. სანტორო — ჯ. ნოვაკი 1:6, 6:4, 6:7, 3:6; მ. მირნი — ო. როხუსი 7:6, 6:2, 7:6; ტ. ჰენმანი — დ. ტურსუნოვი 6:3, 2:6, 6:3, 3:6, 6:8.

კინაღამ პრესკონფერენციაზე იჩხუბეს

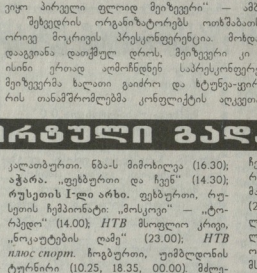

25 ივნისს კიდევ ერთი ბრძოლა შეიგება ატლანტა-სიტიში. რინგზე ერთმანეთის პირისპირ წარსდგებიან ფლოიდ მეიზეერი-უმცროსი და ვბე-ის ვერსიით ნახევარმაძუალო წონაში მსოფლიო ჩემპიონი არტური გატი.

ფლოიდ მეიზეერი მსოფლიოს ყოფილი ჩემპიონია არ წონით კატეგორიაში და უფრო საინტერესო ისაა, რომ ერთი მარცხიც არ უგემნია. ის დარწმუნებულია, რომ არტური გატისაც დაამარცხებს. „მე წავართმევ მას ჩემპიონის სარტყელს და შემდეგ ბრძოლაში ცზიუს და ჰატონსაც გამოვიწვევ. მე არ მინდა ვიყო რეი შუგარდ ალის „მომდევნოც". მე მინდა ვიყო ლეონარდის „მომდევნო," არ მინდა ვიყო პირველი ფლოიდ მეიზეერი" — ამბობს იგი.

მეიზეერის ოფიციალურმა ოთხშაბათს ცალ-ცალკე ჰქონდათ დაგეგმილი ორივე მოკრივის პრესკონფერენცია. მოხდა ისე, რომ გატის ერთი საათი დაგვიანდა დაიშვიათ დროს, მეიზეერი კი ნებისმიერი საათით ადრე მოვიდა და ისინი ერთად აღმოჩნდნენ საბარსკონფერენციო დარბაზში. ვრთ მოვლენაში მეიზეერმა ხალათი გაიძრო და ტატნე-ყირიანი დაიწყო. უშიშროების სამსახურის თანამშრომლებმა კონფლიქტის აღკვეთა მოახერხეს...

ვიშვიშე პარიზი „მე შემოქმედი გამირავიან"

ვბა-ს ვერსიით პირველ ხაშეალო წონაში მსოფლიოს ჩემპიონმა ვიეთ პარიზმა და მისმა მწვრთნელმა გამწნულ სტიუარდ პრესკოტ-ერენი გამართულ კარლოს მაუსთან ბრძოლის წინ (ეს ორთაბრძოლა 25 ივნისს არლანტა-სიტიში გაიმართება). სტიუარდმა აღნიშნა, რომ მაუსი მისი ვვერდისათვის ღირსეული მეტოქე არ არის.

„პარისი ბრწყინვალე სტილში დამარცხებს მეტოქეს და მაყურებელი ბიც ისაამოვნებენ. ვველანი დარწმუნებიან, რომ პარისი საშუალო წონაში ყველაზე ძლიერი მოკრივეა".

თვით ვიეთან პარისმა კი ასეთი რა თქვა: „მე გამორჩიან ძლიერი მოკრივეები, მაგრამ ამაზე საუბარს ახლა არა აქვს. ახლა მხოლოდ კარლოს მაუსთან ბრძოლაზე ვფიქრობ.

მნიშვნელოვანი სპორტული გადაცემები

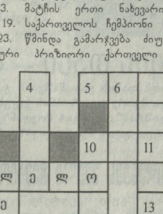

24 ივნისი, პარასკევი

საქართველოს ტელევიზია, 1-ლი არხი. „ჩოგბურთის კვალში" (18.30). **იმედი.** კალათბურთი, ნბა-ს ფინალური მატჩი (13.15); *HTB плюс спорт.* ჩოგბურთი, უიმბლდონის ტურნირი (11.30, 18.30, 00.00). ნბა-ს საკალათბურთო მიმოხილვა (14.45). ცურვა. რუსეთის ჩემპიონატი (16.55), კიიუშაკი კარატე, რუსეთის ჩემპიონატი (00.45); *HTB плюс футбол.* თავისუფალი ჭიდაობა (12.00, 15.45, 19.00). ღიმბერტბერლინის თასი, ნახევარფინალის I-ლი მატჩი (12.15, 00.25), მსოფლიოს ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის, მერვეფინალები (14.00, 19.25, 22.25), ბრაზილიის ჩემპიონატის მიმოხილვა (18.00). „ფუტბოლ მუნდიალი" (18.30); EUROSPORT. რაღი, მსოფლიო ჩემპიონატი (10.30, 00.30), ცხენოსნობა, სუპერლიგა (11.00), ფრენბურთი, მსოფლიოს გრან პრი (12.00, 13.00, 18.00). მოტოსპორტი, გრან პრი (14.45, 16.00). საბერძნო ფრენბურთი, მსოფლიო ჩემპიონატი (19.00, 21.00). ფეხბურთი, ფიფა, კონფედერაციების თასი, გერმანია (01.00), ევროსპორტის ახალ ამბები (02.00).

25 ივნისი, შაბათი

საქართველოს ტელევიზია. იმედი. კალათბურთი. ნბა-ს მიმოხილვა (16.30); აჭრობა. „ფეხბურთი და ჩვენ" (14.30); **რუსეთის I-ლი არხი.** ფეხბურთი, რუსეთის ჩემპიონატი: „მოსკოვი" — „ტორპედო" (14.00); *HTB* მსოფლიო კრივი, „ნოკაუტების დამე" (23.00); *HTB плюс спорт.* ჩოგბურთი, უიმბლდონის ტურნირი (10.25, 18.35, 00.00). მძლეოსნობა, „ზნამენცების მემორიალი" (13.55). ცურვა, რუსეთის ჩემპიონატი (17.00). ბრძოლა წესების გარეშე (00.45). პროფესიული კრივი. არტური გატი—ფლოიდ მეიზეერი, პირდაპირი (05.00); *HTB плюс футбол.* თავისუფალი ჭიდაობა (12.00, 16.15, 19.25), მსოფლიოს ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის (12.15, 14.30, 17.25, 22.25). ბრაზილიის ჩემპიონატის მატჩების მიმოხილვა (14.00). ღიმბერტბერლინის თასი, ნახევარფინალის I-ლი მატჩი (20.15). „ფუტბოლ მუნდიალი" (22.00); EUROSPORT. რაღი, მსოფლიო ჩემპიონატი (11.00, 00.30). სპილაჟი ფრენბურთი, მსოფლიოს ჩემპიონატი (11.30, 20.00). ფრენბურთი, მსოფლიო გრან-პრი (12.30, 19.00). მოტოსპორტი. გრან პრი (13.45). ფეხბურთი, ფიფა, კონფედერაციის თასი, გერმანია (23.00), ევროსპორტის ახალი ამბები (01.30, 03.45), საბრძოლო ხელოვნებათა კლუბი, დიდი ბრიტანეთი (01.45).

26 ივნისი, კვირა

HTB плюс спорт. პროფესიული კრივი: არტური გატი — ფლოიდ მეიზეერი (10.25, 19.00), „სპორტული გლობუსი" (12.30). ჩოგბურთი, უიმბლდონის ტურნირი (13.15), ცურვა, რუსეთის ჩემპიონატი (16.55). სამბო, რუსეთის ჩემპიონატი (18.15). პროფესიული კრივი, ბრძოლა მსოფლიო ჩემპიონის სახელისათვის: არტური გატი — ფლოიდ მეიზეერი (19.00). „სპორტული მიმოხილვა (21. 30). სპორტული ცხვება, ევროპის ჩემპიონატი ლათინურ-ამერიკულ ცეკვებში (22.00). ტაილანდური კრივი (00.15); *HTB плюс футбол* თავისუფალი ჭიდაობა (12.00, 16.20, 20.05). მსოფლიოს ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის, მეოთხედფინალი (12.20, 14.35). „ჩემპიონთა ლიგის არჭინი". 2001-02-ის სეზონი. რუსეთის „სპარტაკი" — ჰოლანდიის „ფეიენორდი" (16.35). გენერალი სეზონი, იტალიის ჩემპიონატი: „იუვენტუსი" — „მილანი" (18.20), „ჩემპიონთა ლიგის არჭინი" 2001-02 წ. ესპანეთის „რეალი" — რუსეთის „ლოკომოტივი". „ფუტბოლ მუნდიალი" (22.25), ბრაზილიის ჩემპიონატი: „სან კაეტანო" — „სანტოსი". პირდაპირი (22.55). EUROSPORT. ფრენბურთი, მსოფლიო ლიგა (10.30). ფეხბურთი, ფიფა, კონფედერაციის თასი, გერმანია (13.00). მოტორბოლა, მსოფლიო ჩემპიონატი (14.00, 17.30), საჭადრაკო ფრენბურთი, მსოფლიო ჩემპიონატი (12.15). მოტოსპორტი, უიტენდი (21.15).

შარაპოვა იაპონურ საფოსტო მარკაზე

სულ მალე იაპონიაში გამოჩნდება საფოსტო მარკა, რომელზედაც გამოსახული იქნება პოპულარული რუსი ჩოგბურთელი მარია შარაპოვა. საფოსტო მარკისადმი მიძღვნილი ერთ-ერთ ცერემონიაზე 29 ოლიმპიელი ეესწრება.

შარაპოვას ასეთი პოპულარობა იაპონიაში განაპირობა იმან, რომ ჩოგბურთელმა ამ ქვეყანაში სამი სხვადასხვა ტურნირი მოიგო.

საჭადრაკო ამოცანა

ვ. პიპა
(1985 წ.)

შაბათი 3 საათზე

№47-ში გამოქვეყნებული ამოცანის ამოხსნა: 1.მდ5!

1. ..... д:д5+ 2. ле:д5 --- 3. ле7Х
1. ..... дh4 2. ле:h8 д:d8 3. ле:d8Х

ჯროსვორდი

თარაზულად: 5. კრივის ცნობილი ცენტრი შიდა ქართლში, 9. აფხაზეთში აღზრდილი ქეთათილის ტორპედოში მოთამაშე ვეტერანი ფეხბურთელი, 10. სკანდალებით ცნობილი ფრანგი ვეტერანი ფეხბურთელი, 12. სამეგრანშეული იტალიელი ვეტერანი ფეხბურთელი, 13. მატჩის ერთი ნახევარი, 15. ქართული ფეხბურთის მსახოვრული თავკაცი, 16. „ალმასტეს" ფეხბურთელი, 19. საქართველოს ჩემპიონი სალალთ. გუნდი (შემოკლებით), 20. ვეტერანი სოხუმელი ძალოსანი, 22. სავდრაკო ფიგურა, 23. წმინდა გამარჯვება მიუღწეველი, 24. გალის რაიონის ყოფილი სოფელ.

ვერტიკალურად: 1. ოლიმპიური პრაზიორი ქართველი მორბენალი ჯალი, 2. მძლეოსნობის სახეობა, 3. ჩოგბურთიელი ჯოჯენიაშვილის სახელი, 4. თურქეთის საფეხბურთო გუნდი, 6. ქეთათილის სარაგმო კლუბი, 7. რუსეთიდან საალათბურთო გუნდის ადრინდელი სახელი, 8. მშვიდობიანი სატარანეი, 10. ივიმეკი, რაც კუთხურის ჩამოწოდება ფეხბურთში, 11. სამჭითა საფეხბურთო გუნდის ერთ-ერთი კაპიტანი, 14. აშშ-ის ვეტერანი ჩოგბურთელი, 17. ჭალაში, სადაც ჩატარდა ზამთრის ოლიმპიადა 1952 წელს, 18. გერმანიის საფეხბურთო კლუბი, 20. პროფესიონალი მოკრივე, 21. საფრანგეთის სარაგმო კლუბი.

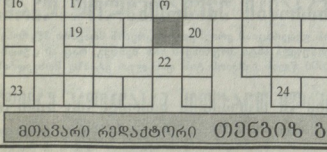

მოამზადა ნოდარ ჯაბავაძემ.

ჯინა ნომრის ჯროსვორდის პასუხები

თარაზულად: 1. კუნძი, 4. შეგვიანა, 8. ანჩელოტი, 11. „ოფრა", 13. რეტრუა, 14. ანთადე, 17. ფინტა, 18. აკაბაში, 20. ფორტუნა, 21. ონი, 22. ეჭო, 23. იატე, 24. ჩოი.

ვერტიკალურად: 1. კანტონა, 2. როა, 3. „ელჩი", 4. „შალკე", 5. ნაეტი, 6. ლუა, 7. ასო, 9. ლეგია, 10. კურტანიტე, 12. „ალანა", 15. ნაკანი, 16. თოფაძე, 17. ფარი, 19. შიდი.

მთავარი რედაქტორი თენგიზ ბაჩიჩილაძე

თბილისი, 380008, მ. კოსტავას 14. ტელ. 99-56-14, 899 55 48 97. ინდექსი 66435 INDEX. ელექტრონული ფოსტა: lelosport@hotmail.com